საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო

კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ობიექტის/ძეგლის სააღრიცხვო ბარათი
N 7122

1. სახელწოდება

ხოფას მონასტერი. წმ. იოანე ნათლისმცემლის ეკლესია

2. ადგილმდებარეობა / მისამართი

2.1 ზუსტი მისამართი	
ადმინისტრაციული ერთეული (ავტონომიური რესპუბლიკა, ქალაქი, დაბა, სოფელი)	საქართველო; მცხეთა-მთიანეთი; ახალგორი; ახალგორი
ქალაქის რაიონი	
ქუჩა (ქუჩები)	
2.2 გეოგრაფიული /იტორიული მდებარეობა	
ისტორიული მხარე	
გეოგრაფიული ერთეულის სახელწოდება	
ისტორიული დასახლების სახელწოდება	

მანძილი და მიმართულება უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან	

3. სახეობა

არქიტექტურის	+
არქეოლოგიური	
საინჟინრო	
მემორიალური	
ქალაქთმშენებლობის (ურბანული)	
საბაღე-საპარკო ხელოვნების და ლანდშაფტური არქიტექტურის	
მონუმენტური სახვითი ხელოვნების	
პალეოგრაფიული	
ეთნოგრაფიული	
სახვითი ხელოვნების	
მეცნიერების, ტექნიკის ან მრეწველობის განვითარებასთან დაკავშირებული ძეგლი	

4. სტატუსი და კატეგორია

სტატუსი	თავდაპირველი	
	ამჟამინდელი	კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი
სტატუსის მინიჭების თარიღი	თავდაპირველი	
	ამჟამინდელი	30/03/2006
სტატუსის მიმნიჭებელი ორგანიზაციის დასახელება	თავდაპირველი	
	ამჟამინდელი	საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრო
დოკუმენტის #	თავდაპირველი	
	ამჟამინდელი	3/133
კატეგორია	თავდაპირველი	
	ამჟამინდელი	ეროვნული
კატეგორიის მინიჭების თარიღი	თავდაპირველი	
	ამჟამინდელი	07/11/2006
კატეგორიის მიმნიჭებელი ორგანიზაციის დასახელება	თავდაპირველი	
	ამჟამინდელი	საქართველოს პრეზიდენტი
დოკუმენტის #	თავდაპირველი	

დოკუმენტის #	ამჟამინდელი	665
რეესტრის #	2289	
რეესტრში შეტანის თარიღი	03/10/2007	

5. აგების თარიღი (პერიოდი, საუკუნე, ზუსტი თარიღი)

შუა საუკუნეები _ მე-4 – მე-18 სს.>>განვითარებული შუა საუკუნეები _ მე-10-მე-15 სს.;,მე-13 საუკუნე

6. ფუნქცია

დასახელება	თავდაპირველი	ამჟამინდელი
რელიგიური	რელიგიური, რიტუალური>>საეკლესიო ნაგებობა>>უგუმბათო ეკლესიის ხუროთმოძღვრული ტიპები>>ორნავიანი ეკლესია;	რელიგიური, რიტუალური>>საეკლესიო ნაგებობა>>უგუმბათო ეკლესიის ხუროთმოძღვრული ტიპები>>ორნავიანი ეკლესია;
სათავდაცვო		
საერო		

7. საკუთრება (მესაკუთრე/ მესაკუთრეები)

იურიდიული პირი	
ფიზიკური პირი	
სხვა	

8. ძეგლის მოკლე დახასიათება

ძეგლი წარმოადგენს მოზრდილი ზომის დარბაზულ ეკლესიას ჩრდილოეთის მინაშენით, სამხრეთისა და დასავლეთის კარიბჭეებით. აღსანიშნავია ფასადების მორთულობა: კარებისა და სარკმლების ფართო ჩუქურთმიანი არშიები, სხვადასხვა გეომეტრიული ორნამენტები, ფრონტონში განთავსებული ჯვრები. დასავლეთის ფასადი სამკუთხა ნიშებითაა გაფორმებული. ეკლესიას მაღალი, აზიდული პროპორციები. ხოფა — ქართული ხუროთმოძღვრების ძეგლი, XIII საუკუნის I ნახევრის დარბაზული ეკლესია ქსნის ხეობაში, ისტორიულ შიდა ქართლში, სოფელ მოსაბრუნის (ახალგორის მუნიციპალიტეტი) მახლობლად. ეკლესია შემოსილია მოყვითალო-ოქროსფერი თლილი ქვით, შიგნით კედლები ნაგებია მსხვილი რიყის ქვით, კონსტრუქციული ელემენტები - პილასტრები, თაღები, სარკმლის ღიობები და კონქი - გათლილი ქვითაა ამოყვანილი. ეკლესია შიგნით შელესილი და მოხატული იყო (შემორჩენილია ფრაგმენტები). აღმოსავლეთი აფსიდი ნახევარწრიულია, კამარა - ოდნავ ისრისებრი. გარედან ძეგლი უხვადაა შემკული ჩუქურთმით. ვინაიდან ეკლესიას მისასვლელი დასავლეთიდან აქვს, ამიტომ დასავლეთი ფასადი განსაკუთრებით მდიდრულადაა მოჩუქურთმებული. შესასვლელი და მის ორივე მხარეს დატანებული თითო ნიში გაერთიანებულია სამთაღიანი კომპოზიციით, რომელსაც აგვირგვინებს მოჩუქურთმებულსაპირეებიანი სარკმელი (გამოყენებულია კაბენის ტაძრის კომპოზოცოა მცირე განსხვავებით). ეკლესიას სამხრეთით და დასავლეთით კარიბჭეები აქვს. სამხრეთ კარიბჭეზე სამრეკლოა დაშენებული (XVIII ს.). სამონასტრო ნაგებობათაგან შემონახულია გეგმით მართკუთხა, მოზრდილი, ბუხრიანი ნაგებობა - სატრაპეზო. შემორჩენილია სხვა ნაგებობათა ნაშთებიც.

9. ძეგლის ფიზიკური მდგომარეობა

9.1 ზოგადი შეფასება

დანგრეული

9.2 მდგომარეობის მოკლე აღწერა

9.3 დაზიანების გამომწვევი მიზეზი

ბუნებრივი	
ადამიანის ზემოქმედება	
სხვა კონკრეტული მიზეზი	

9.4 მოსალოდნელი საშიშროება და ჩასატარებელი ღონისძიებები:

10. მითითება ძეგლის შესახებ არსებულ დოკუმენტაციასა და ბიბლიოგრაფიაზე

პასპორტი/სააღრიცხვო ბარათი	6 /
უახლესი და საარქივო გრაფიკული მასალა	
უახლესი და საარქივო ფოტოები	
ბიბლიოგრაფია	

საარქივო წყაროები	

11. მითითებები ძეგლთან დაკავშირებულ სხვა დოკუმენტაციაზე

დაკავშირებულ უძრავ ობიექტთა/ძეგლთა პასპორტები/სააღრიცხვო ბარათები	
ძეგლში დაცულ კულტურული მემკვიდრეობის მოძრავ ობიექტთა/ძეგლთა პასპორტები/სააღრიცხვო ბარათები	
სხვა დოკუმენტები	

12. დამატებითი ინფორმაცია

X კოორდინატი: 459419; Y კოორდინატი: 4660257;

13. ბარათის შემდგენელი

14. ბარათის შედგენის თარიღი